

Identificació de polítiques que tenen un impacte en el Pla de salut

Catàleg de polítiques públiques

Setembre 2023

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

Direcció:

Direcció General de Planificació i Recerca en Salut

Autors:

Servei del Pla de Salut

Alguns drets reservats

© 2023, Generalitat de Catalunya. Departament de Salut.

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 4.0 Internacional.

La llicència es pot consultar a la pàgina [web de Creative Commons](#).

Unitat promotora:

Direcció General de Planificació i Recerca en Salut .

Edició:

Primera edició Barcelona, novembre de 2023.

Assessorament editorial:

Gabinet del Conseller. Serveis editorials

Assessorament lingüístic:

Servei de Planificació Lingüística del Departament de Salut

Pla editorial 2023:

Núm. de registre: 6593

Disseny de plantilla accessible 1.06.

Oficina de Comunicació. Identitat Corporativa.

Sumari

Taula resum de la relació d'indicadors de context i polítiques públiques	8
Valors dels indicadors de context.....	9
Pobresa	11
Taula per a la inclusió de joves en situació de vulnerabilitat	11
El Pla pilot de renda bàsica universal (RBU)	12
Marc d'acció per a l'abordatge del sensellarisme a Catalunya	13
Educació.....	14
Segon Pla d'acreditació i qualificació professionals.....	14
Programa temporal de mesures orientades a mitigar els efectes de la complexitat socioeconòmica i cultural en els resultats de l'acció educativa	15
Pla d'educació digital de Catalunya (PEDC).....	16
Treball 17	
Estratègia Catalana per a l'Ocupació de Qualitat 2022-2027 (ECO-Q).....	17
Estratègia Catalana de Seguretat i Salut Laboral	18
Acord marc de coordinació, cooperació i col·laboració per a l'impuls de la concertació territorial de les polítiques actives d'ocupació i el desplegament de les estratègies territorials	19
Medi ambient.....	20
Pla territorial sectorial per a la implantació de les energies renovables	20
Programa temporal per al disseny i creació d'una empresa energètica pública de la Generalitat de Catalunya.....	21
Comissió per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya i per a l'impuls d'un pla nacional per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya.....	22

Introducció

L'Organització Mundial de la Salut (OMS) defineix els determinants socials de la salut (DSS) com «les circumstàncies en què les persones neixen, creixen, treballen, viuen i envelleixen, és a dir, les condicions de la vida quotidiana».¹

Aquestes condicions socials i econòmiques són molt diferents entre les persones que conformen una societat i venen determinades pel lloc de residència, la situació laboral o la professió desenvolupada, que a la vegada estan condicionades pel nivell d'estudis, el sexe i el gènere de les persones. La conseqüència d'aquesta iniquitat repercuteix directament en la desigualtat de la salut i el benestar, que es distribueixen de manera molt desigual a tota la societat, com per exemple a la ciutat de Barcelona, on la diferència en l'esperança de vida és d'onze anys entre els districtes de nivell socioeconòmic més elevat, respecte als de nivell més baix.

Actuar sobre aquestes condicions socioeconòmiques o determinants socials constitueix l'enfocament «salut en totes les polítiques», plantejat per l'OMS i recollit a Catalunya a la Llei de salut pública de 2009,² on es defineix la salut pública com el conjunt organitzat d'actuacions dels poders públics i de la societat per protegir i promoure la salut de les persones i prevenir la malaltia.

La salut pública també s'ha d'entendre com la salut de la població, i depèn, en gran part, de factors estructurals i ambientals, com ara l'educació o la seguretat, però també de factors lligats als estils de vida, com el consum de tabac, l'activitat física o l'alimentació, així com a la qualitat del medi ambient. De fet, l'augment de l'esperança de vida que s'ha produït en el darrer segle a Catalunya s'atribueix en bona part a la millora de les condicions d'higiene, alimentació, habitatge i treball, tot i que els progressos en la vessant assistencial també hi han contribuït decisivament.

Per tant, les polítiques públiques que es duen a terme en diferents sectors com el transport, l'agricultura, l'educació o el treball tenen un gran impacte en la salut de les persones. L'enfocament de l'OMS ha anat evolucionant cap al concepte de 'desenvolupament sostenible' i ha definit els Objectius de Desenvolupament

---

¹ [Determinants socials de la salut.](#)

² [LLEI 18/2009, del 22 d'octubre, de salut pública.](#)

Sostenible (ODS),³ que presenten una oportunitat única per abordar en una estratègia integrada de la salut de la població.

El primer ODS ens commina a erradicar la pobresa extrema i a reduir la proporció de persones de totes les edats que viuen en aquesta situació, tot garantint l'accés universal als recursos i a serveis bàsics com l'habitatge, l'energia, l'atenció sanitària o les tecnologies.

A Catalunya, l'any 2022, les variables directament relacionades amb el risc de pobresa o l'exclusió social (nivell d'ingressos econòmics; privació material severa; baixa ocupació laboral) experimenten una millora si les comparem amb les de l'any anterior. La pobresa i l'abandonament escolar són dos fenòmens clarament interrelacionats, i els indicadors demostren que no hi ha igualtat d'oportunitats per a tots els infants (AROPE)⁴.

Pel que fa a l'ocupació, segons l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat), malgrat una certa recuperació al llarg dels anys previs a la pandèmia, la millora no es va arribar a traduir en més ingressos ni més estabilitat laboral. La COVID-19, però, ha acabat amb sis anys consecutius de reducció de l'atur, tot i que molts dels nous contractes signats són temporals i l'ocupació a temps parcial és especialment persistent entre les dones. La situació ha millorat durant el 2022, amb l'aplicació de normatives d'estabilització laboral.

L'increment de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle que absorbeixen la calor del sol té com a conseqüència l'escalfament global del planeta i el canvi climàtic. La Terra s'escalfa ara més ràpid que en qualsevol altre moment històric de què tinguem registres de temperatura. Aquest increment de la temperatura del planeta està canviant l'equilibri de la natura i, com a conseqüència, s'incrementa el risc d'emmalaltir de la població. Els efectes de la calor, per exemple, ja es van poder copsar l'estiu de 2022, on molts països van patir un augment de la mortalitat.

A Catalunya, l'emergència climàtica es concreta amb les cada vegada més freqüents onades de calor extrema, amb la detecció de noves malalties transmissibles emergents⁵, i amb el deteriorament del medi ambient per la contaminació de l'aire, l'aigua i el sòl. La contaminació atmosfèrica afecta a tota la població en general i especialment a persones amb malalties cròniques

³ [Les Nacions Unides i el desenvolupament sostenible.](#)

⁴ [Riesgo de pobreza y/o exclusión social \(estrategia Europa 2020\) \[Internet\]. Indicador AROPE. Institut Nacional d'Estadística.](#)

⁵ [Programa de resposta de Salut Pública front l'emergència climàtica.](#)

respiratòries i cardiovasculars, immunodeprimides, infants (sobretot en l'etapa fetal) i gent gran.

Segons l'OMS, l'any 2019 aquesta contaminació va provocar uns 4,2 milions de morts prematures al món, a més de canvis en l'ecosistema.⁶ Aquest escenari és motiu suficient per reforçar les polítiques interdepartamentals i adoptar els ODS de les Nacions Unides. A través de l'Agenda 2030⁷, el Govern de la Generalitat de Catalunya ha adoptat els ODS, la qual cosa implica tots els departaments.

Segons el model de determinants socials de la salut, són diversos els sectors amb polítiques públiques que incideixen en la salut de la població. El Pla de salut de Catalunya 2021-2025⁸ (Pds) com a «instrument indicatiu i marc de referència de totes les actuacions públiques en matèria de salut, en l'àmbit de la Generalitat de Catalunya»⁹, vincula les polítiques públiques que tenen impacte en la salut de la població amb les estratègies i objectius del Pla de salut.¹⁰

Partint d'aquest model, el Pds preveu uns indicadors de context i uns indicadors de salut que expressen la salut de la població de Catalunya i els seus determinants socials. Mentre els indicadors de context reflecteixen les característiques principals de la població en relació amb els àmbits de pobresa, educació, treball i medi ambient, els indicadors de salut mostren la situació de la salut col·lectiva (Marcant fites¹¹). El Pds incorpora aquests indicadors de context per donar visibilitat a altres àmbits més enllà de l'atenció sanitària perquè incideixen de manera directa en la salut de la població.

Aquest document, en forma de catàleg, presenta una selecció de les polítiques públiques aprovades per la Generalitat de Catalunya durant els anys 2021 i 2022. Forma part del monitoratge que es realitza des del Pds, recollint informació d'altres àmbits d'actuació pública. No té com a finalitat esdevenir una eina de seguiment del Pla de govern o dels acords de govern, ja que aquesta tasca la desenvolupen els òrgans competents. Vol ser una brúixola de l'acció pública amb impacte sobre la salut de la població de Catalunya.

El catàleg es preveu d'actualitzar-lo anualment i està estructurat en quatre àmbits (pobresa, educació, treball i medi ambient). Presenta en primer lloc una taula resum on s'hi reflecteix la relació entre els indicadors de context i les polítiques públiques seleccionades, així com els seus valors. En segon lloc, per cada un dels

⁶ [Contaminació de l'aire ambient \(exterior\). Organització Mundial de la Salut.](#)

⁷ [Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible.](#)

⁸ [Pla de salut de Catalunya 2021-2025.](#)

⁹ [LLEI 15/1990, de 9 de juliol, d'ordenació sanitària de Catalunya.](#)

¹⁰ [Informe de l'estat de situació de les estratègies del Pla de salut de Catalunya 2021-2025.](#)

¹¹ [Marcant fites: els objectius de salut del Pla de salut de Catalunya 2021-2025.](#)

àmbits es presenta una fitxa resum de cada política impulsada des del Govern i la seva relació amb el Pla de salut de Catalunya 2021-2025.

Taula resum de la relació d'indicadors de context i polítiques públiques

Àmbit	Indicadors de context	Política pública dels departaments de la Generalitat
Pobresa	<ul style="list-style-type: none"> • Població en risc de pobresa o d'exclusió social (%) • Desigualtat de la distribució de la renda (s20/s80) (%) • Població que no pot mantenir la llar escalfada adequadament (%) 	<ul style="list-style-type: none"> • Taula per a la inclusió de joves en situació de vulnerabilitat. • Programa temporal de l'Oficina del Pla pilot per implementar la renda bàsica universal. • Marc d'acció per a l'abordatge del sensellarisme a Catalunya 2022-2025.
Educació	<ul style="list-style-type: none"> • Abandonament prematur dels estudis (18-24 anys) (%) 	<ul style="list-style-type: none"> • Segon Pla d'acreditació i qualificació professionals (2022-2024). • Programa temporal de mesures orientades a mitigar els efectes de la complexitat socioeconòmica i cultural en els resultats de l'acció educativa. • Pla d'educació digital de Catalunya (2020-2023)
Treball	<ul style="list-style-type: none"> • Població jove que no està ocupada ni cursa estudis ni té formació (%) • Taxa d'ocupació (%) • Bretxa salarial entre homes i dones • Població inactiva per cura de terceres persones (%) • Taxa de temporalitat (%) 	<ul style="list-style-type: none"> • Estratègia Catalana per a l'Ocupació de Qualitat (ECO-Q) 2022-2027. • Estratègia Catalana de Seguretat i Salut Laboral 2021-2026. • Acord marc de coordinació, cooperació i col·laboració per a l'impuls de la concertació territorial de les polítiques actives d'ocupació i el desplegament de les estratègies territorials.
Medi ambient	<ul style="list-style-type: none"> • Emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, índex 1990 = 100 (CO² equivalent) • Concentració de contaminació a l'aire per partícules en suspensió (partícules < 10µm) 	<ul style="list-style-type: none"> • Pla territorial sectorial per a la implantació de les energies renovables a Catalunya. • Programa temporal per al disseny i creació d'una empresa energètica pública de la Generalitat de Catalunya. • Comissió per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya i per a l'impuls d'un pla nacional per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya.

Valors dels indicadors de context

Àmbit	Indicadors de context	Paràmetres	2020	2021	2022	Font
Pobresa	Població en risc de pobresa o d'exclusió social (%)	Total	26,6	25,9	24,7	Idescat
		Homes	24,9	24,6	24,0	
		Dones	27,8	27,2	25,4	
	Població que no pot mantenir la llar escalfada adequadament (%)	Total	9,4	15,9	19,2	Idescat
		Homes	9,3	15,7	17,7	
		Dones	9,5	16,1	20,7	
	Desigualtat de la distribució de la renda (s20/s80) (%)	Total	6,0	5,4	5,1	Idescat
		Homes	5,9	5,5	5,1	
		Dones	6,0	5,4	5,2	
Educació	Abandonament prematur dels estudis (18-24 anys) (%)	Total	17,4	14,8	16,9	Idescat
		Homes	23,2	19,4	19,5	
		Dones	11,1	9,9	14,2	
Treball	Població jove que no està ocupada ni cursa estudis ni té formació (%)	Total	18,2	15,1	13,1	Idescat
		Homes	18,3	15,0	12,1	
		Dones	18,0	15,2	14,1	
	Taxa d'ocupació (%)	Total	52,7	55,0	54,7	T4/Idescat
		Homes	57,4	58,7	59,4	
		Dones	48,3	49,9	50,9	
	Taxa de temporalitat (%)	Total	20,8			T2/Idescat
	Bretxa salarial entre homes i dones	Total	11,7	-	-	Idescat
		Total	23,2	23,6	26,0	Idescat
		Homes	5,3	7,0	10,1	
Dones	34,8	34,7	36,2			
Medi ambient	Concentració de contaminació a l'aire per partícules en suspensió (partícules < 10µm) expressada en µg/m3	Total	21	21	23	Idescat
	Emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, índex 1990 = 100 (CO ² equivalent)*	Total	103,4	-	-	Idescat

Font: Institut d'Estadística de Catalunya ([Idescat](http://idescat.cat)).

En l'àmbit de la pobresa, entre els anys 2020 i 2022 ha disminuït el percentatge de persones que viuen en risc de pobresa o d'exclusió social, o bé en situació de privació material severa o bé que viuen en llars amb una intensitat baixa de treball.

També ha disminuït la desigualtat de la distribució de la renda. En canvi, el percentatge de població que no pot mantenir la llar a una temperatura adequada ha augmentat moltíssim, quasi 10 punts percentuals durant els anys estudiats.

En l'àmbit de l'educació, el percentatge de població d'entre 18 i 24 anys que ha assolit la primera etapa de l'educació secundària ha disminuït en els últims anys. Cal destacar que aquesta disminució es produeix exclusivament en els nois,

mentre que en les noies la situació és la contrària, amb un increment del nivell d'estudis.

En l'àmbit del treball, el percentatge de la població de 15 a 29 anys que no treballa, ni estudia, ni es forma ha disminuït en els darrers anys. Cal destacar, però, l'augment progressiu del percentatge de persones que tenen cura de terceres persones i que no formen part de la població activa, i que no es considera que treballin ni es troben a l'atur. La taxa d'ocupació, malgrat tot, es manté estable en els anys estudiats.

En l'àmbit del medi ambient, les partícules en suspensió (PM) són una complexa mescla de partícules líquides i sòlides de substàncies orgàniques i inorgàniques suspeses en l'aire. Aquestes partícules es classifiquen en funció del diàmetre aerodinàmic: les partícules en suspensió de menys de 10 micres (PM10) i les partícules en suspensió de menys de 2,5 micres (PM2,5). Les partícules més perilloses són les més fines, ja que, en inhalar-les, poden arribar a les zones perifèriques dels bronquïols i alterar l'intercanvi pulmonar de gasos. La concentració mitjana anual ponderada de partícules en suspensió a estacions urbanes de Catalunya està per sobre dels límits que estableix l'OMS com a no perjudicials ($< 15 \mu\text{g}/\text{m}^3$).¹²

Els seus efectes sobre la salut són un augment d'afeccions respiratòries i cardiovasculars, com ara l'agreujament de l'asma i dels símptomes respiratoris, i un increment de la mortalitat per malalties cardiovasculars i respiratòries i per càncer de pulmó. També són carcinògenes per als humans segons l'Agència Internacional de Recerca sobre el Càncer. A més, s'ha comprovat que l'exposició a PM pot afectar el desenvolupament pulmonar en infants i que està associada a resultats adversos relacionats amb l'embaràs, com el baix pes en néixer, el part prematur i el naixement de nounats petits per a la seva edat gestacional. L'evidència emergent suggereix que l'exposició a PM pot afectar el desenvolupament neurològic infantil i estar associada amb malalties cròniques com la diabetis.¹³

Un dels objectius que va fixar la Unió Europea per a l'any 2020 va ser reduir un 20% les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle prenent els nivells de 1990 com a punt de referència.¹⁴ Catalunya ha de seguir treballant per reduir els nivells d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, ja que el valor de l'any 2020 se situa per sobre del nivell de referència.

---

¹² [Agència de Salut Pública de Catalunya \(ASPCAT\).](#)

¹³ [Tipus de contaminants i riscos per a la salut](#)

¹⁴ [Oficina Catalana del Canvi Climàtic.](#)

Pobresa

Taula per a la inclusió de joves en situació de vulnerabilitat	
Departament impulsor	Departament de Drets Socials
Termini d'implementació	Període 2022-2026 (prorrogable anualment)
Objectiu	Garantir el suport als i les joves que necessiten un acompanyament en el seu procés d'emancipació i autonomia personal per assegurar la igualtat d'oportunitats en la transició a la vida adulta de nois i noies que es trobin en situació de vulnerabilitat.
Relació amb el Pla de salut	
<p>El Pla de salut vigent esmenta l'impacte que ha tingut la crisi financera del 2008¹⁵ en aquests últims anys i destaca l'empitjorament de les condicions laborals d'una gran part de la població i l'increment de l'atur i de la pobresa, acompanyats de pèrdues en els drets fonamentals de les persones, com ara el de l'habitatge. La població jove actual ha patit les conseqüències d'una successió de crisis econòmiques i unes trajectòries d'inserció laboral marcades per la precarietat i l'atur estructurals. Les conseqüències socials i econòmiques de la pandèmia de la COVID-19 han agreujat una situació que col·loca aquesta població en una posició més vulnerable.</p> <p>Una política pública com aquesta, orientada al col·lectiu de joves en situació de vulnerabilitat i que atén tant a l'exclusió social com als problemes mentals i emocionals té un paper clau en l'abordatge de la pobresa, que és un dels determinants de salut destacats en el Pds. Concretament, l'estratègia 1, sobre la igualtat d'oportunitats en salut al llarg de la vida, vol potenciar la promoció de la salut en poblacions vulnerables. L'objectiu específic 1.2.7 d'aquesta estratègia proposa accions que millorin el benestar emocional de les persones, especialment d'aquelles en situació de vulnerabilitat, promovent formes de viure i relacionar-se que generin una actitud saludable davant l'adversitat.</p> <p>En el Pla de salut també es preveu el monitoratge dels indicadors de context sobre la població en risc de pobresa o d'exclusió social.</p>	
Avaluació	Fer un seguiment de les actuacions realitzades per la Taula per a la inclusió de joves en situació de vulnerabilitat.
Documentació	<u>ACORD GOV/48/2022, de 15 de març, pel qual es crea la Taula per a la inclusió de joves en situació de vulnerabilitat.</u>

¹⁵ [Determinants socials i econòmics de la salut. Efectes de la crisi econòmica en la salut de la població de Catalunya.](#)

El Pla pilot de renda bàsica universal (RBU)	
Departament impulsor	Departament de la Presidència
Termini d'implementació	Període 2022-2026
Objectiu	Observar els efectes que pot comportar una transferència monetària de caràcter universal.
<p>Relació amb el Pla de salut</p> <p>El Pla pilot de renda bàsica universal pretén actuar com una assegurança general contra la pobresa. També vol esdevenir un eina que pugui garantir l'existència material de la ciutadania i cuidar la salut mental. Té relació amb el Pds vigent sobretot en l'estratègia 1, sobre la igualtat d'oportunitats en salut al llarg de la vida, ja que posa el focus en aquells col·lectius vulnerables per una situació de baix nivell d'estudis i classe social.</p> <p>Mantenir un bon estat de salut mental i de benestar emocional de la població són prioritats del Pds i, concretament en els objectius específics 1.2.7 i 1.2.9, es proposen accions de millora, especialment per a les persones en situació de vulnerabilitat, com ara els adolescents, les persones amb diversitat sexual i de gènere i les que es troben en una situació de soledat no volguda, promovent formes de viure i relacionar-se que generin una actitud saludable davant l'adversitat. La baixa renda familiar és una barrera per adquirir aliments saludables, un dels pilars per lluitar contra l'obesitat infantil, problema de salut més prevalent en els/les adolescents de famílies de classe social més desfavorida i amb menys nivell d'estudis. La posada en marxa dels programes de benestar emocional i salut comunitària a tot Catalunya i de prevenció i abordatge de l'obesitat infantil, especialment en les zones amb una situació socioeconòmica desfavorida, contribuirà a la millora de la salut mental, el benestar emocional i l'obesitat infantil d'aquestes poblacions.</p> <p>El Pds també fa un seguiment en l'àmbit de la pobresa amb el monitoratge d'indicadors de context com la població en risc de pobresa o d'exclusió social i la desigualtat en la distribució de la renda.</p>	
Avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Avaluació d'implantació: analitzar els resultats de la prova pilot i identificar quines han estat les principals barreres. • Avaluació d'impacte: utilitzar diverses metodologies i fonts d'informació per recollir dades quantitatives i qualitatives (enquestes, entrevistes i grups i registres administratius).
Documentació	<u>Acord GOV/182/2021, de 23 de novembre, pel qual es crea el Programa temporal de l'Oficina del pla pilot per implementar la renda bàsica universal.</u>

Marc d'acció per a l'abordatge del sensellarisme a Catalunya	
Departament impulsor	Departament de Drets Socials
Termini d'implementació	Període 2022-2025
Objectiu	Construir un model d'abordatge integral i consensuat del sensellarisme al nostre país que garanteixi els estàndards de qualitat de servei tenint en compte la diversitat i les especificitats territorials i locals, així com la individualitat, les necessitats i les expectatives de cadascuna de les persones ateses.
Relació amb el Pla de salut	
<p>Les persones sense llar pateixen una mortalitat més elevada i una menor esperança de vida que la població general a conseqüència de la manca d'habitatge i de les condicions higienicosanitàries.¹⁶ Moltes de les persones sense llar pateixen algun trastorn mental, addicció a l'alcohol o altres substàncies, fet sovint associat a estigmatització social.</p> <p>L'OMS sosté que l'estigma per raó de salut mental és un problema global i que, per tant, eliminar-lo ha de ser una prioritat de totes les societats. El Pds aborda en les estratègies 1. Igualtat d'oportunitats en salut al llarg de la vida i 3. Integració de l'atenció a la salut la necessitat de seguir treballant per un sistema sanitari inclusiu i lliure d'estigmes. També monitora la mortalitat per malalties mentals.</p> <p>L'objectiu específic 3.8.30 del Pds reforça l'orientació comunitària en l'abordatge de la salut mental i addiccions amb actuacions de prevenció i control de les addiccions en col·lectius de risc, com les persones sense llar; planteja actuacions de sensibilització per a la lluita contra l'estigma entre els i les professionals de la salut, i per a les famílies, per evitar la seva discriminació. La detecció de les situacions de violències masclistes, on les dones sense llar encara estan més invisibilitzades, són previstes en l'objectiu 1.2.13 del Pds.</p> <p>El Pds prioritza l'àmbit de la pobresa amb el monitoratge de l'indicador de context: població en risc de pobresa o d'exclusió social.</p>	
Avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Conformació d'un plenari i una comissió permanent. • Elaboració d'un quadre de comandament amb indicadors d'impacte i de resultat. Realització d'una avaluació externa.
Documentació	<u>ACORD GOV/59/2022, de 29 de març, pel qual s'aprova el marc d'acció per a l'abordatge del sensellarisme a Catalunya 2022-2025</u>

¹⁶ [Marc d'acció per a l'abordatge del sensellarisme a Catalunya 2022-2025.](#)

Educació

Segon Pla d'acreditació i qualificació professionals	
Departament impulsor	Departaments de la Presidència, Empresa i Treball, i Educació
Termini d'implementació	Període 2022-2024
Objectiu	Avaluar i reconèixer les competències professionals que els treballadors i treballadores han adquirit a través de l'experiència laboral o de vies no formals de formació mitjançant un servei estable, regular i obert d'avaluació i acreditació de competències professionals.
<p>Relació amb el Pla de salut</p> <p>Les persones acumulen al llarg de la vida competències professionals adquirides per diverses vies (l'experiència laboral, participació cívica, social o comunitària, formació formal...). Per tant, és necessari poder accedir de manera regular i estable a un procediment per acreditar aquestes competències per accedir a un lloc de treball o a un itinerari personalitzat de formació.¹⁷</p> <p>L'accés a un lloc de treball és un dels determinants socials de la salut definits. Les competències dels i de les professionals de la salut han de permetre donar resposta als reptes actuals del sistema de salut de Catalunya i adoptar nous models assistencials i d'organització del treball. L'avaluació de competències professionals de manera objectiva i estructurada (ACOE)¹⁸ s'aplica a futurs professionals de medicina per valorar les competències davant de determinades situacions clíniques.</p> <p>El Pds aposta, en l'estratègia 4. Palanques de canvi transversals, concretament en l'objectiu 4.12.40, per incorporar la veu dels professionals, afavorir el lideratge i el desenvolupament professional i donar impuls al desplegament d'un model de desenvolupament professional que valori l'activitat assistencial, la formació acreditada, la docència, la recerca, la innovació i el professionalisme.</p>	
Avaluació	El seguiment i l'avaluació d'aquest Pla es fa d'acord amb els indicadors descrits per a cadascuna de les accions definides en cada repte.
Documentació	<u>ACORD GOV/170/2022, de 30 d'agost, pel qual s'aprova el segon Pla d'acreditació i qualificació professionals (2022-2024)</u>

¹⁷ [Model català d'avaluació i acreditació de competències professionals. Document de bases.](#)

¹⁸ [Avaluació de competències objectiva i estructurada \(ACOE\).](#)

Programa temporal de mesures orientades a mitigar els efectes de la complexitat socioeconòmica i cultural en els resultats de l'acció educativa	
Departament impulsor	Departament d'Educació
Termini d'implementació	Període 2022-2025
Objectiu	Incrementar amb professionals d'atenció educativa l'activitat que es presta en els centres docents que, per les característiques socioeconòmiques, culturals o d'entorn de les famílies integrants de la comunitat educativa, conformen un medi de complexitat, amb la finalitat de garantir l'equitat en l'accés a l'educació.
Relació amb el Pla de salut	
<p>Aquest programa té com a finalitat última garantir l'equitat en el camp educatiu. Està demostrat que com millor és el nivell d'estudis, millor és el nivell de salut de la població. Per tant, la millora del nivell d'estudis de les persones actua com a factor protector per a la salut.</p> <p>El Pds incorpora la justícia social i l'equitat com un dels principis ètics que l'inspiren, entenent l'equitat com la manera de disminuir les desigualtats de salut i garantir l'accés a les prestacions sanitàries, però també millorant el nivell socioeconòmic i d'educació, o reduint la precarietat laboral.</p> <p>Els indicadors de seguiment dels diferents objectius del Pds s'estratifiquen per classe social, per nivell d'estudis, sexe i lloc de residència, per tal de fer el seguiment de la desigualtat i avançar en l'equitat. El Pds també fa un monitoratge de l'abandonament prematur dels estudis.</p>	
Avaluació	No consta
Documentació	<u>ACORD GOV/163/2022, de 2 d'agost, pel qual es crea el Programa temporal de mesures orientades a mitigar els efectes de la complexitat socioeconòmica i cultural en els resultats de l'acció educativa</u>

Pla d'educació digital de Catalunya (PEDC)	
Departament impulsor	Departament d'Educació
Termini d'implementació	Període 2020-2023
Objectiu	Contribuir al desenvolupament de les competències digitals que la ciutadania necessita per viure i treballar en una societat caracteritzada per les transformacions i els canvis accelerats derivats de les mateixes tecnologies. Amb aquest Pla es vol situar Catalunya com a país capdavanter en l'ús educatiu de la tecnologia per a l'èxit educatiu i social, al mateix temps que es pretén millorar la competència digital de l'alumnat, el professorat i els centres educatius en el marc de la transformació educativa.
Relació amb el Pla de salut	
<p>La transformació educativa viscuda els darrers anys necessita la incorporació de les competències digitals per donar resposta als reptes socials i a les necessitats del mercat laboral, que cada cop més requereixen competències digitals. Les competències digitals han de facilitar l'accés a l'educació, al món laboral, a la socialització i al sistema de salut. Disminuir la bretxa digital va a favor de l'equitat educativa, millorant el nivell d'estudis i, per tant, la salut de la població.</p> <p>L'estratègia 4 del Pds destaca la transformació digital com a una de les palanques de canvi transversals, potenciant les competències digitals de la ciutadania i dels professionals (objectiu 4.13.43 del Pds). Empoderar la ciutadania oferint-li eines per facilitar-li l'accés als serveis de salut, és important per evitar la generació de desigualtats d'accés derivades de la bretxa digital. El Pds mesura la població jove que no està ocupada ni cursa estudis ni té formació com a indicador de context de salut, assumint que aquesta població pot tenir més riscos per manca de competències digitals actualitzades.</p>	
Avaluació	Procés d'avaluació rigorós, generador d'evidències, que orienti en la presa de decisions i que estigui en línia amb el marc de rendiment de comptes, transparència i bon govern que promou la Generalitat de Catalunya i, en concret, el Departament d'Educació.
Documentació	<u>ACORD del Govern de 12 d'octubre del 2021: el Govern aprova la dotació de 284 mentors digitals per impulsar la digitalització dels centres educatius.</u>

Treball

Estratègia Catalana per a l'Ocupació de Qualitat 2022-2027 (ECO-Q)	
Departament impulsor	Departament d'Empresa i Treball
Termini d'implementació	Període 2022-2027
Objectiu	<ul style="list-style-type: none"> • Millorar l'ocupabilitat i el benestar de les persones. • Fomentar la competitivitat econòmica i empresarial i l'emprenedoria de Catalunya mitjançant la promoció de models productius sostenibles i de qualitat. • Promocionar dins del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya la transformació digital i la cooperació entre agents.
Relació amb el Pla de salut	
<p>Aquesta Estratègia posa les polítiques actives d'ocupació al servei dels grans reptes que té el món laboral a Catalunya, com, per exemple, la qualificació i requalificació laboral de la població i l'atur de llarga durada o la digitalització de la societat. A conseqüència que l'ocupació és un dels determinants socials de la salut de la població, aquesta política pública, que promou l'acompanyament i el suport a les persones treballadores, té una incidència directa en la salut, especialment, en les persones considerades d'atenció prioritària, per garantir la igualtat d'oportunitats, la no discriminació i la cohesió social.</p> <p>La igualtat d'oportunitats en salut i la promoció d'un entorn saludable són dues estratègies prioritàries del Pla de salut (1 i 2, respectivament). Concretament els objectius específics 1.2.7 Impulsar les competències que millorin el benestar emocional de les persones i els col·lectius, 2.6.24 Identificar i promoure aquelles polítiques de govern amb impacte sobre els determinants socials de la salut, i 2.6.25 Promoure entorns laborals saludables, estan relacionats amb algunes de les seves accions. El Pds també té en compte les taxes d'ocupació i de temporalitat a Catalunya per la seva relació amb la salut.</p>	
Avaluació	<ul style="list-style-type: none"> • Quadre de comandament amb diferents indicadors. • Avaluació intermèdia l'any 2025 de les diferents línies estratègiques i els seus objectius. • Avaluació final l'any 2027 per establir les bases de la pròxima estratègia.
Documentació	<u>ACORD GOV/184/2022, de 20 de setembre, pel qual s'aprova l'Estratègia Catalana per a l'Ocupació de Qualitat 2022-2027 (ECO-Q).</u>

Estratègia Catalana de Seguretat i Salut Laboral	
Departament impulsor	Departament d'Empresa i Treball i Consell de Relacions Laborals de Catalunya
Termini d'implementació	Període 2021-2026
Objectiu	Fomentar la qualitat de la prevenció de riscos laborals a les empreses; reduir la sinistralitat laboral; vetllar per una millora contínua de les condicions de treball; promocionar i fomentar la cultura de la prevenció de riscos laborals; impulsar la promoció de la salut en el lloc de treball i d'hàbits saludables en el treball; impulsar la investigació i recerca dels riscos més prevalents i/o emergents; impulsar i millorar els sistemes d'informació relacionats amb el treball; millorar les estructures i els sistemes de coordinació i de participació i incloure la perspectiva de gènere en totes les accions implantades en l'àmbit de l'Estratègia.
Relació amb el Pla de salut	
<p>Segons l'OMS,¹⁹ les intervencions per assolir un entorn de treball saludable han d'abastar la promoció i la protecció de la salut, la seguretat i el benestar dels treballadors i la sostenibilitat del medi ambient.</p> <p>El Pds prioritza, en l'estratègia 2 sobre els entorns saludables, l'objectiu específic 2.6.24 Identificar i promoure aquelles polítiques de govern amb impacte sobre els determinants socials de la salut, i l'objectiu específic 2.6.25 Promoure entorns laborals saludables, que donen suport del Departament de Salut en el desplegament de l'Estratègia Catalana de Seguretat i Salut Laboral 2021-2026, implementant el sistema d'informació i vigilància epidemiològica laboral (SIVEL) o promovent que l'abast de l'entorn laboral saludable abasti també els i les treballadores de la llar i les persones cuidadores. A més, el Pds fa el monitoratge d'indicadors com la bretxa salarial entre homes i dones i la població inactiva per cura de terceres persones com a indicadors de context.</p>	
Avaluació	Monitoratge anual d'indicadors per valorar el desenvolupament i el compliment de les accions proposades i l'impacte sobre la seguretat i salut laboral a Catalunya.
Documentació	<u>RESOLUCIÓ EMT/2755/2021, de 9 de setembre, per la qual es disposa la publicació de l'Estratègia Catalana de Seguretat i Salut Laboral 2021-2026.</u>

¹⁹ [Entornos Laborales Saludables: Fundamentos y Modelo de la OMS. Contextualización, Prácticas y Literatura de Apoyo.](#)

Acord marc de coordinació, cooperació i col·laboració per a l'impuls de la concertació territorial de les polítiques actives d'ocupació i el desplegament de les estratègies territorials	
Departament impulsor	Departament d'Empresa i Treball
Termini d'implementació	Període 2022-2025
Objectiu	Impulsar la concertació territorial de les polítiques actives d'ocupació i implementar el model de desplegament de les estratègies territorials, en el marc del sistema d'ocupació de Catalunya, adaptades a les característiques i necessitats de cada territori.
Relació amb el Pla de salut	
<p>Els plans de salut de les regions sanitàries preveuen les necessitats de salut de la població respectiva, així com els determinants socials específics de cada territori.</p> <p>El Pds destaca, en l'estratègia 4. Palanques de canvi transversals, i concretament en l'objectiu específic 4.10.35, la necessitat d'establir una governança efectiva per tal de facilitar accions conjuntes entre diferents sectors o departaments i entre diferents administracions, en els àmbits central, territorial i local. En aquest sentit, remarca que és fonamental potenciar l'acció coordinada i compartida amb sectors generadors de salut com són l'educatiu, el cultural, l'esportiu o el laboral. A més el Pla de salut farà el monitoratge de la taxa d'ocupació i de temporalitat a Catalunya.</p>	
Avaluació	Resta adscrit al Departament d'Empresa i Treball el Servei Públic d'Ocupació de Catalunya com a l'organisme autònom de naturalesa pública i de caràcter administratiu de la Generalitat, responsable de l'ordenació, el desenvolupament, l'execució, el seguiment i l'avaluació dels serveis i programes que despleguen la política d'ocupació de Catalunya en el marc legal vigent.
Documentació	<u>ACORD GOV/257/2022, de 6 de desembre, pel qual s'aprova la subscripció de l'Acord marc de coordinació, cooperació i col·laboració per a l'impuls de la concertació territorial de les polítiques actives d'ocupació i el desplegament de les estratègies territorials en el marc del sistema d'ocupació de Catalunya 2022-2026, i se n'autoritza la signatura.</u>

Medi ambient

Pla territorial sectorial per a la implantació de les energies renovables	
Departament impulsor	Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural
Termini d'implementació	Període 2022
Objectiu	Planificar i implementar les energies renovables a Catalunya com a pla territorial sectorial. Aquest pla ha d'establir els criteris per a la instal·lació d'energies renovables a Catalunya, i ha de facilitar el compliment de les fites necessàries en aquest àmbit per a la transició energètica de Catalunya cap a un model descarbonitzat l'any 2050.
Relació amb el Pla de salut	
<p>El Pds considera una prioritat la lluita contra les conseqüències no desitjades de l'emergència climàtica, com les onades de calor extrema, l'aparició de noves malalties transmissibles o la contaminació de l'aire i l'aigua, ja que afecten de manera important la salut de la població. La contaminació atmosfèrica, sobretot en entorns urbans, és el principal risc ambiental per a la salut. En aquest context, la implementació d'energies sostenibles i renovables impacta en la salut de la població perquè, en disminuir les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, disminueix la contaminació de l'aire i les malalties associades.</p> <p>El Pds preveu, en l'objectiu específic 2.3.16 de l'estratègia 2, sobre els entorns saludables, aconseguir un sistema sanitari respectuós amb el medi ambient; en l'objectiu 2.3.17, progressar en el coneixement de l'impacte dels riscos ambientals sobre la salut i evitar-ne l'exposició, i en el 2.3.18, millorar la resposta conjunta en incidents nuclears, radioactius, biològics i químics.</p> <p>També fa el monitoratge dels indicadors de context relacionats amb el medi ambient, com són les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle (CO² equivalent) i la concentració de contaminació de l'aire per partícules en suspensió (partícules < 10µm).</p>	
Avaluació	No consta
Documentació	<u>Acord del Govern d'aprovació de la formulació del Pla territorial sectorial per a la implantació de les energies renovables a Catalunya</u>

Programa temporal per al disseny i creació d'una empresa energètica pública de la Generalitat de Catalunya	
Departament impulsor	Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural
Termini d'implementació	Període 2021-2024
Objectiu	Dissenyar la creació d'una empresa energètica pública per fomentar la transició energètica a Catalunya i alinear les polítiques energètiques amb les de preservació del medi natural fent èmfasi en la transició a les energies renovables.
Relació amb el Pla de salut	
<p>El Pds considera un prioritat de salut la lluita contra les conseqüències no desitjades de l'emergència climàtica, com les onades de calor o l'aparició de noves malalties transmissibles, i el deteriorament de l'entorn en forma de contaminació de l'aire i l'aigua, ja que afecten la salut de la població. La contaminació atmosfèrica, sobretot en entorns urbans, és el principal risc ambiental per a la salut. En aquest context, la implementació d'energies sostenibles i renovables impacta en la salut, perquè genera un entorn físic i ambiental més saludable.</p> <p>El Pds preveu en l'objectiu específic 2.3.16 de l'estratègia 2, sobre entorns saludables, aconseguir un sistema sanitari respectuós amb el medi ambient; en l'objectiu 2.3.17, progressar en el coneixement de l'impacte dels riscos ambientals sobre la salut i evitar-ne l'exposició, i en el 2.3.18, millorar la resposta conjunta en incidents nuclears, radioactius, biològics i químics.</p> <p>També fa el monitoratge dels indicadors de context relacionats amb el medi ambient com són les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle (CO² equivalent) i la concentració de contaminació de l'aire per partícules en suspensió (partícules < 10µm).</p>	
Avaluació	No consta
Documentació	<u>Acord del Govern pel qual es crea el Programa temporal per al disseny i creació d'una empresa energètica pública de la Generalitat de Catalunya. Neix l'Energètica, l'empresa pública d'energia de Catalunya.</u>

Comissió per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya i per a l'impuls d'un pla nacional per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya	
Departament impulsor	Departament de la Presidència
Termini d'implementació	Període 2021-2032
Objectiu	Eliminar la presència d'amiant a Catalunya i dels seus efectes sobre les persones i el medi ambient.
Relació amb el Pla de salut	
<p>Des d'una perspectiva àmplia, la ciutadania i les administracions han de fomentar la cura del nostre entorn ambiental i dels mitjans i recursos que es comparteixen per gaudir d'una bona salut.</p> <p>L'amiant és un agent químic que ha estat àmpliament utilitzat per les seves interessants propietats per a la indústria i la construcció. Però l'exposició a aquestes fibres a través de la via respiratòria pot afectar, principalment, els pulmons i la pleura i provocar malalties com l'asbestosi i determinats tipus de càncer. El coneixement de la distribució territorial de l'amiant és fonamental per poder endegar mesures de retirada i protegir la salut de la població.</p> <p>El Pds fa èmfasi, en l'estratègia 2, sobre la necessitat de tenir entorns saludables, atenent a l'evidència científica que demostra la seva relació amb la salut de la població²⁰.</p> <p>A més, el Pds prioritza, en l'objectiu específic 2.3.17, la necessitat de progressar en el coneixement de l'impacte dels riscos ambientals sobre la salut i evitar-hi l'exposició de les persones. Concretament, s'ha establert un sistema de vigilància epidemiològica laboral que permet augmentar la detecció de malalties professionals com l'asbestosi i el càncer per exposició a l'amiant.</p>	
Avaluació	No consta
Documentació	<u>ACORD GOV/156/2021, de 12 d'octubre, de modificació de l'Acord GOV/149/2019, de 22 d'octubre, pel qual es crea la Comissió per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya i per a l'impuls d'un pla nacional per a l'erradicació de l'amiant a Catalunya.</u>

²⁰ [Entorn Saludable](#)